

[Jens Thoft]

- 1) Varelagernedskrivningen aftrappes med 5 procentpoints om året.
- 2) Adgangen til at medregne spiritus-, parfume- og tobaksbanderoler i nedskrivningsgrundlaget fjernes omgående.
- 3) Alle erhvervsdrivende omfattes for fremtiden af fælles regler om at skulle medregne igangværende arbejder i årets indkomst.

Ad 1:

Da nedskrivningsreglerne for varelagre blev vedtaget under 2. verdenskrig, var de velbegrundede. Men forslagsstillerne mener godt, at man nu kan afslutte 2. verdenskrig også for erhvervslivet. Der eksisterer i dag næppe prisrisiko for varelagrene, som man ikke allerede kan tage højde for ved anvendelse af opgørelsesreglerne om ukurans. SF foreslår derfor varelagernedskrivningen, som i dag udgør 30 pct., aftrappet med 5 pct. om året.

Ad 2:

Oprindeligt kunne man ikke medtage banderoler m.v. i nedskrivningsgrundlaget, netop fordi der på disse ikke eksisterede nogen prisrisiko. Gennem en særdeles tvivlsom fortolkning har ministeriet fastslået, at banderoler betragtes som en slags hjælpevarer, der kan nedskrives på. Denne adgang fjernes med forslaget.

Ad 3:

Uvist af hvilken årsag har visse liberale erhverv – typisk revisorer og advokater – haft den særlige begunstigeelse, at man ikke har været forpligtet til at medregne værdien af igangværende arbejder i årets indkomst. Dette til forskel fra f.eks. arkitekter, ingeniører og lign. i bygningsbranchen, som har skullet medregne denne værdi. På denne måde har disse liberale erhverv kunnet udskyde beskatningen af 10–15 pct. af årsindkomsten til efterfølgende indkomstår. Denne adgang fjernes med forslaget om fælles regler for opgørelse af igangværende arbejder for alle erhvervsdrivende.

Kofod-Svendsen (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedringer på daginstitutionsområdet.
(Beslutningsforslag nr. B 17).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om alkoholfri drikkevarer ved arrangementer i offentligt regi.
(Beslutningsforslag nr. B 18).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod markedsføring af alkoholiske drikke.
(Beslutningsforslag nr. B 19).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Leif Hermann (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne vedrørende postspærring i forbindelse med konkurs og betalingsstandsning.
(Beslutningsforslag nr. B 21).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til statsministeren, der har ønsket i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at fremsætte en redegørelse om regeringens forslag til økonomisk reform.

Mundtlig redegørelse:**Statsministeren (Poul Schlüter):**

I de forhandlinger, regeringen hidtil har ført

[Statsministeren]

med Folketingets partier om den økonomiske politik, har der været enighed om, at der er brug for en stærk og samlet indsats, som kan nedbringe arbejdsløsheden og standse gældsætningen til udlandet. Der er også enighed om, at opbygningen af det indre marked stiller dansk økonomi over for nye udfordringer, som kræver handling.

Jeg går ud fra, at der stadig er en fælles forståelse om, at denne store opgave bedst løses gennem et bredt samarbejde.

KVR-regeringen har hele tiden arbejdet for at skabe et bredt flertal i Folketinget. Det er endnu ikke lykkedes, men vi giver ikke op. Jeg er nemlig sikker på, at der er et udbredt ønske i befolkningen om, at vi finder sammen og skaber holdbare og retfærdige løsninger.

Både regeringen og Socialdemokratiet fremlagde i foråret omfattende økonomiske planer. På det grundlag har vi ført en lang række forhandlinger. Regeringen har flere gange omformuleret sit oplæg for at imødekomme visse af Socialdemokratiets synspunkter.

Den 13. oktober fremlagde regeringen et nyt samlet oplæg til økonomisk reform, og det fremlægges hermed for Folketingets medlemmer. Efter regeringens opfattelse er det et godt grundlag for de videre forhandlinger, men det mente Socialdemokratiet ikke, hvorfor forhandlingerne blev afbrudt.

Det er på denne baggrund, regeringen fremlægger sit forslag til økonomisk reform her i Folketinget. Regeringen vil fortsat arbejde for at finde løsninger, der kan skabe bred tilslutning. Vi håber, at en grundig debat i Folketinget vil bidrage til, at vi kan komme videre.

Opbygningen af det indre marked i Europa gør, at det er helt nødvendigt, at vi i de kommende år ændrer den danske skatte- og afgiftsstruktur. Vi må sænke selskabs- og virksomhedsskatten, så det bliver mere attraktivt at producere og skabe arbejdspladser i Danmark. Regeringen foreslår den nedsat fra 50 pct. til 40 pct. i forbindelse med indførelse af en konjunkturdigningsordning, samtidig med at afskrivningsreglerne forenkles. Vi må tilpasse de danske afgifter, så Danmark kan deltage i det indre markeds fri grænsepassage for varer og personer. Regeringen foreslår som et første skridt, at afgifterne nedsættes inden for en ramme på 4 mia. kr.

Vi må nedsætte de høje danske marginalskatter, så det bedre kan betale sig at arbejde og producere i Danmark. Regeringen har foreslået 22-pct.-skatten nedsat til 18½ pct., 6-pct.-skatten helt fjernet og 3-pct.-fradraget forhøjet til 5 pct.

I alt betyder regeringens forslag en lempelse på godt 36 mia. kr., men med en udlandsgæld på 300 mia. kr. og årlige rentebetalinger til udlandet på godt 30 mia. kr. er der selvfølgelig ikke mulighed for store skattelettelser, der ikke bliver finansieret. En stram udgiftspolitik skal yde et væsentligt bidrag til fjernelse af underskuddet på betalingsbalancen og skabe grundlaget for et lavere skattetryk. Men indtil der er overskud på betalingsbalancen, må nedsættelsen af skatter og afgifter nødvendigvis finansieres på en forsvarlig måde.

Derfor skal det også i dag fastslås så klart, at ingen misforståelse er mulig: Det, regeringen foreslår, er en helt nødvendig skatteomlægning. En større nedsættelse af skatterne, som giver større forbrugsmuligheder, kan ikke komme på tale, før vi begynder at afdrage på udlandsgælden; det vil med andre ord sige, når der er overskud på betalingsbalancen.

Regeringen foreslår skatteenedsættelserne finansieret ved at fjerne eller nedsætte værdien af en lang række fradrag. Vi tror, det er en klog disposition at mindske fradragene og bruge pengene til at nedsætte skatten af den sidst tjente krone.

Regeringen foreslår endvidere at ændre finansieringen af udgifterne til dagpenge, arbejdsløshed og sygdom. I dag finansieres en meget stor del af udgifterne til dagpenge af de almindelige skatter og afgifter.

Regeringen ønsker at indføre et nyt, særligt sikringsbidrag for arbejdstagere på 3 pct. af lønindkomsten til finansiering af udgifterne til dagpenge og efterløn. For selvstændige erhvervsdrivende indføres et tilsvarende bidrag på 3 pct. af den skattepligtige indkomst. Arbejdsgiverne skal herudover betale et bidrag pr. beskæftiget til finansiering af udgifterne til dagpenge og efterløn.

Af hensyn til konkurrenceevnen optrappes arbejdsgivernes bidrag gradvis. Når finansieringsreformen er fuldt gennemført i 1995, skal arbejdsmarkedets parter hver finansiere halvdelen af udgifterne.

[Statsministeren]

Til finansiering af udgifterne til sygedagpenge og barsel foreslås indført et andet særligt sikringsbidrag på 2 pct. af lønindkomsten. Arbejdsgiverne skal fortsat betale for den første fraværperiode. Og selvstændige erhvervsdrivende kan jo opnå sygedagpenge ved at forsikre sig som hidtil.

Ved at gennemføre en sådan finansieringsreform mener vi at vi kan tilpasse forholdene hos os til de omkringliggende lande. Vi får således mulighed for, at de marginale indkomstskatter – mod, at vi indfører større arbejdstager- og arbejdsgiverbidrag – kan nedsættes.

Men reformen betyder også, at omkostningerne ved høj arbejdsløshed bliver mere synlige for os alle. Ligesom det er tilfældet i mange andre lande, forestiller regeringen sig, at både arbejdstagernes og arbejdsgivernes bidrag i fremtiden skal ændres, når udgifterne ændres opad eller nedad.

Som yderligere finansiering af skattnedsættelserne har regeringen i den økonomiske reform foreslået, at en række fradragsmuligheder i erhvervsbeskatningen fjernes. Det gælder ordningen med investeringsfonde, pristalsreguleringen af afskrivningsgrundlaget og muligheden for at afskrive på varelager. Også på dette område finder regeringen at det er bedre med mindre fradragsmuligheder mod til gengæld at få en lavere skat. Det vil give sundere økonomiske dispositioner.

Endelig foreslår regeringen en forhøjelse af afgifter, som ikke påvirker grænsehandelen. Det drejer sig om en afgift på vand og en forhøjelse af vægtafgiften.

I alt medfører altså regeringens forslag en provenuforbedring på godt 36 mia. kr. Det vil sige – og det er helt afgørende – at der er fuld finansiering af de foreslåede skattelettelser og omlægninger.

Jeg vil, så stærkt jeg kan, opfordre alle partier til, at vi i de fortsatte forhandlinger fastholder dette princip. Tillad mig som en sidebemærkning at nævne, at i Socialdemokratiets plan foreslås en nedsættelse af afgifter og offentlige takster på ca. 12 mia. kr., uden at der foreslås nye statslige indtægter til dækning deraf.

Som sagt er den omfattende skatteomlægning, som regeringen foreslår, nødvendig for, at vi kan forberede os til udfordringerne i det indre marked. Skatteomlægningen vil også bidra-

ge til at løse de økonomiske problemer i almindelighed. Det vil bedre kunne betale sig at yde en ekstra indsats, når marginals-katten nedsættes. Og omlægningen betyder helt klart også, at det bliver fordelagtigt at spare op.

Nedsættelsen af marginals-katterne er også det bedste signal, vi kan give til arbejdsmarkedets parter. Når skatten af den sidst tjente krone nedsættes, kan forbrugsmulighederne oprettholdes ved lavere lønstigninger end ellers. Nedsættelsen af marginals-katterne giver derfor bedre muligheder for, at vi i de kommende år kan fastholde lave omkostningsstigninger.

Både regeringen og Socialdemokratiet har i øvrigt en målsætning om, at de danske lønomkostninger skal stige 1,5 pct. mindre end udlandets. At opnå så lave lønstigninger over en længere årrække nås utvivlsomt bedst gennem en forståelse med arbejdsmarkedets parter. Regeringen ser gerne, at der – når tiden er inde – bliver mulighed for at genoptage forhandlinger med arbejdsmarkedets parter. Formålet skal være at finde brugbare løsninger på arbejdsmarkedets strukturproblemer.

Vi har i de senere år set, at der godt kan opstå mangel på arbejdskraft og udløses store lønstigninger, selv om der er over 200.000 arbejdsløse. Det er et klart signal til os alle om, at det danske arbejdsmarked altså ikke fungerer godt nok.

Regeringen ønsker, at vi får den størst mulige fremgang i beskæftigelsen, uden at vi sætter prisstabiliteten over styr. Men for at vi kan fastholde en stærk fremgang i beskæftigelsen, må arbejdsmarkedet fungere mere smidigt. Derfor foreslår regeringen en kraftig udbygning af voksenuddannelserne, og regeringen ønsker ændringer af dagpengesystemet. Reglerne for dagpenge ved hjemsendelse og deltidsarbejde fungerer nemlig ikke tilfredsstillende, og det må i det hele taget erkendes, at reglerne for udbetaling af dagpenge er alt for komplicerede.

Regeringen ser gerne en reform af dagpengesystemet, hvor arbejdsløshedskasserne får et større ansvar, f.eks. ved oprettelse af tillægsforsikringer, som a-kasserne forvalter. Ændringer af dagpengesystemet må ses i sammenhæng med de tryghedsaftaler, der gælder i den enkelte overenskomst. Reformen på dagpengeområdet må derfor gennemføres over en længere periode og forhandles med arbejdsmarkedets parter. Det må erkendes af alle parter, at en

[Statsministeren]

mærkbar fremgang i beskæftigelsen forudsætter et bedre fungerende arbejdsmarked.

Der er ingen muligheder for at slække på kravene om større opsparing. Det gælder både den offentlige og den private opsparing. Det offentliges opsparing skal styrkes ved at videreføre en meget stram udgiftspolitik. Den private opsparing skal stimuleres ved, at skatten på kapitalindkomst bliver lavere, og ved en udbredelse af arbejdsmarkedspensioner til hele arbejdsmarkedet. Regeringen er parat til at bane vejen for en stigende pensionsopsparing såvel gennem kollektive aftaler som gennem individuelle ordninger.

Regeringen har klart tilkendegivet, at den ikke kan medvirke til, at arbejdsmarkedet ved lovgivning pålægges at indbetale obligatoriske pensionsbidrag til nye pensionskasser, men regeringen er parat til at finde løsninger, som tilskynder til, at den form for arbejdsmarkedspensioner, som vi allerede kender på en tredjedel af arbejdsmarkedet, efterhånden udbredes til hele arbejdsmarkedet. Derfor har regeringen også – som det fremgår af det offentliggjorte materiale – forudsat, at der inden for den stramme indkomstpolitiske ramme sker en udbredelse af arbejdsmarkedspensionerne.

Ud over dette ønsker regeringen at forhandle med de kommunale parter om en flerårig aftale om kommunernes økonomi, som indebærer en nedsættelse af de kommunale skatter med 2 pct.

Alt dette betyder en afgørende strukturlægning. Det er det, regeringen foreslår ved at sænke marginalskatterne, sanere fradragene og reformere dagpengesystemet. Det giver en større tilskyndelse til at arbejde og gøre en ekstra indsats i stedet for at vælge mere fritid eller offentlig forsørgelse. Denne strukturlægning er et vigtigt led, mener vi, i tilpasningen af det danske samfund til den vækstøkonomi, vi er på vej ind i.

Uden et smidigt arbejdsmarked og en arbejdsstyrke, der er villig til at gøre en ekstra indsats, får vi aldrig bugt med vore gældsproblemer. Hvis vi ikke er villige til dybtgående strukturændringer, får vi de samme problemer, når væksten kommer i gang, som vi havde for et par år siden. Det vil sige flaskehalsproblemer, for store lønstigninger og forværret betalingsbalance. Det er det, vi skal og kan undgå.

Jeg har hermed givet en oversigt over det forslag til økonomisk reform, som regeringen fremsatte den 13. oktober. Ved sammenholdelse af forslaget med regeringens plan fra foråret fremgår det tydeligt, hvilke ændringer regeringen har foretaget for at bane vejen for Socialdemokratiets deltagelse i et bredt forlig.

Ændringerne kan jeg sammenfatte i to hovedområder:

Det første gælder udgiftspolitikken. Regeringen ønskede en stramning af udgiftspolitikken, så den offentlige sektor i løbet af de næste 4-5 år blev bragt ned til det udgiftsniveau, der var gældende i begyndelsen af 1980'erne. Dette blev afvist af Socialdemokratiet. Regeringen foreslår nu, at udgifterne til indkomstoverskørsler holdes i ro, og at anlægsudgifterne fastholdes på et uændret niveau. For driftsudgifterne tilstræbes et årligt fald på cirka ½ pct. – et årligt fald – hvilket bl.a. opnås ved en videreførelse af de hidtidige årlige produktivetsforbedringer. Det betyder, at ønsker om nye udgiftsstigninger kun kan imødekommes, hvis der anvises tilsvarende besparelser på andre områder.

Det andet område, hvor regeringen har ændret på de forslag, som forelå, er den økonomiske fordeling. Regeringen havde, som man husker, ønsket en nedsættelse af 12-pct.-skatten til 8 pct. Det forslag giver vi afkald på. Regeringen havde foreslået, at det nye sikringsbidrag skulle udgøre det samme kronebeløb for alle, fordi de modsvarende dagpengeydelse jo er et ensartet beløb. I det nuværende forslag har vi ændret det til samme procentvise sikringsbidrag, uanset hvad indkomsten andrager. Og vi har foreslået, at 3-pct.-fradraget sættes op til et 5-pct.-fradrag.

Herudover har regeringen opgivet forslaget om begrænsning af befordringsfradraget, og forslaget om bortfald af fradrag for faglige kontingenter er ændret, så der gives fradrag for fagligt kontingent op til 3.000 kr.

Endelig har regeringen konkretiseret sit forslag om yderligere støtte til børnefamilierne. Det foreslås, at fripladsgrænsen for daginstitutionsbetaling forhøjes, og at der indføres en obligatorisk søskendemoderation. Samtidig nedsættes den højeste aftrapningsprocent for boligsikringen.

De gennemførte beregninger af forslagernes fordelingsvirkninger viser, at blandt de erhvervsaktive sker der ikke nævneværdige for-

[Statsministeren]

skydninger mellem indkomstgrupperne. Men det er klart, at nedsættelsen af skatteprocenterne og saneringen af fradragene betyder en fordel for personer med små fradrag og for skatteydere, som efterhånden nedbringer deres fradrag. Det er også meningen. Beregningerne for udvalgte familietyper viser, at lavindkomstfamilier med børn får den største fordel, som forslagene nu foreligger.

Det er regeringens opfattelse, at de ændringer, som jeg nu har redegjort for, er en væsentlig imødekommelse af synspunkter, som Socialdemokratiet fremkom med under forhandlingerne. Det var derfor overraskende for regeringen, at Socialdemokratiet afviste, at forslaget kunne – og det var jo det, vi spurgte om – anvendes som grundlag for de videre forhandlinger.

For at kunne genoptage forhandlingerne under en eller anden form er det naturligvis vigtigt, at det bliver klart, hvorfor Socialdemokratiet ikke kunne acceptere forslaget som forhandlingsgrundlag.

Det blev fremført af Socialdemokratiet på mødet den 13. oktober, og det er gentaget efterfølgende, at regeringens forslag ikke skulle være økonomisk ansvarligt, at der skulle mangle finansiell dækning, og at forslaget derfor ikke kunne bruges som forhandlingsgrundlag.

Regeringen må fastholde, at forslaget er udtryk for en endog meget stram økonomisk politik. De offentlige udgifter falder, om end svagt – og svagere, end regeringen kunne ønske. Alle skattelettelser er vitterlig fuldt finansierede. Forslagene er i øvrigt sammensat sådan, at den typiske lønmodtager vil have uændrede forbrugsmuligheder i de kommende år. Det betyder, at fremgang i produktion og indkomst – og det er jo det, vi er ude efter – afsættes til større opsparing og investeringer i uddannelse og i oprettelse af nye arbejdspladser.

I det fremlagte materiale mener jeg bestemt at de økonomiske konsekvenser er dokumenteret.

Forhandlingerne har unægtelig stået på i temmelig lang tid. Men det er jo også langsigtede problemer af kompliceret art, vi søger at få løst.

Det ville være forkert at sige, at der ikke er opnået noget under forhandlingerne. Jeg mener, at regeringen har vist forståelse for en række af Socialdemokratiets synspunkter. Også

Socialdemokratiets beslutningsforslag, som vi nu kender dem her i Folketingssalen, indeholder ændringer, som imødekommer nogle af regeringens synspunkter.

Men vi må nok erkende, at det næppe er realistisk – som tingene har udviklet sig – at forhandlingerne kan genoptages i samme form som tidligere. Forhandlingerne i de sidste par måneder har vist, at der næppe kan skabes flertal i Folketinget netop nu for en stor og altomfattende løsning. Dertil har de politiske modsætninger mellem regeringen og oppositionen tilsyneladende været for grundlæggende. Vi må derfor vælge en anden fremgangsmåde, hvor vi søger at løse problemerne i en rolig rytme.

Finansloven skal vedtages; det forhandler regeringen nu med Folketingets partier om, og det er en hasteopgave, for det skal som bekendt ske den 14. december.

Regeringen regner med, at der er bred tilslutning i Folketinget til, at udgifter og indtægter på finanslovsforslaget for 1990 balancerer. Det er nødvendigt, hvis vi skal nedbringe underskuddet over for udlandet og skabe grundlag for ny fremgang i den private sektor. Hvis finanslovsforslaget skal balancere og skatteforhøjelser nu eller senere undgås, er der altså behov for besparelser på 8 mia. kr. Det har regeringen også stillet forslag om.

Hvis regeringens forslag ikke kan accepteres, håber og forventer jeg, at partierne kommer med alternativer og realistiske forslag til budgetforbedringer.

Regeringen har hele tiden arbejdet for, at erhvervene fik en skattelettelse, som gælder for arbejdsåret 1990. Det vil styrke produktion og beskæftigelse.

Regeringen er indstillet på en nedsættelse af selskabsskatten fra 50 til 40 pct. med virkning fra 1. januar 1990. Regeringen har også stillet forslag om finansieringen. Vi håber, at der kan samles et bredt flertal om et sådant forslag, så det kan få virkning fra 1990. Men det er samtidig vigtigt, at nedsættelsen af selskabsskatten følges af en nedsættelse af de personlige indkomstskatter, som efter regeringens tankegang skulle virke fra 1. januar 1991, altså forud for de nye overenskomster.

Hermed er vi tilbage ved den samlede økonomiske reform, hvor der også skal være sammenhæng i løsningerne, og regeringen vil være lydhør i den debat, vi nu skal have her i salen på

[Statsministeren]

tirsdag. Regeringen håber, at der efterhånden vil vise sig muligheder for en bred tilslutning til de fleste forslag.

Lad mig slutte denne redegørelse med endnu en gang at understrege, at de kommende års store økonomiske udfordringer kun finder en tilfredsstillende løsning, hvis der i Folketinget er vilje og evne til samarbejde. Regeringen for sin part vil arbejde målbevidst for, at dette kan lykkes.

Formanden:

Jeg foreslår, at forhandlingen om denne redegørelse finder sted tirsdag den 7. november 1989. Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte dette forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til statsministeren [om, hvad ministeren kan oplyse om regeringens konklusion på forhandlingerne efter fremlæggelsen af »Århundredets Plan« og de efterfølgende udspil].

Af Gert Petersen (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 26/10 89).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 6:

Forespørgsel til arbejdsministeren og undervisnings- og forskningsministeren:

»Hvilke initiativer agter arbejdsministeren og undervisnings- og forskningsministeren at tage med henblik på at få arbejdsløse i arbejde eller uddannelse, således at de passive ydelser – dagpenge og bistandshjælp – i stedet bruges aktivt?«

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 10/10 89. Fremme af forespørgslen vedtaget 24/10 89).

Begrundelse**Aage Frandsen (SF):**

Ifølge de arbejdsløshedstal, der blev offentliggjort forleden, er arbejdsløsheden i øjeblikket igen stigende. På årsbasis vil der være 31.000 flere arbejdsløse i år i forhold til sidste år, og hvis vi omregner arbejdsløsheden i øjeblikket på helårsbasis, vil der i år blive ca. 270.000 arbejdsløse.

Den gennemsnitlige periode, hvori folk er ledige, er også stigende. Den er på fem måneder i dag, hvilket er to uger længere, end tilfældet var for et år siden. Med andre ord: De mennesker, der rammes af arbejdsløsheden, rammes i dag hårdere end tidligere, og det betyder, at de mennesker, der på den måde hægtes af, i stadig større grad bliver ramt.

Arbejdsløshedstallet er udtryk for, hvor mange mennesker der tvinges ud i passivitet. Adskillige mennesker er dog ikke med i den statistik, fordi adskillige på bistandshjælp ikke er med i arbejdsløhedsstatistikken. Der er givetvis også adskillige mennesker på førtidspension, som ville være kommet under revalidering, hvis der ellers havde været mulighed for at tilbyde dem arbejde senere hen.

Det er svært at sige, hvor mange penge det offentlige årligt udbetaler til passive ydelser som arbejdsløshedsdagpenge og bistandshjælp, hvor pengene i stedet kunne have været anvendt til aktive ydelser som Statens Uddannelsesstøtte, UTB, iværksætterydelse, forskning osv., men tallet nærmer sig formentlig 40 mia. kr. om året. Samtidig er der i tusindvis af unge, der forgæves søger uddannelsesplads.

Mange af de mennesker, der er i arbejdsløshed, har en meget kort eller slet ingen uddannelse ud over folkeskolen, og mange af dem – både dem, der søger uddannelsesplads, og dem, der har kort uddannelse – ville være lykkelige, hvis de fik en mulighed for uddannelse. Derfor virker det grotesk, at vi har en situation med stigende arbejdsløshed og fortsat mangel på uddannelsespladser. Det er baggrunden for forespørgslen.

Besvarelse

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Som bekendt har regeringen allerede taget